

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Кафедра «Архітектури та містобудування»

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД У МІСЬКИХ
НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ»**

БАЗОВА ДИСЦИПЛІНА

Освітньо-професійна програма другого рівня вищої освіти – магістр

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»

Розробник:

Ходан М.М. – Народний архітектор України, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектури та містобудування факультету архітектури, будівництва та дизайну 30 серпня 2018 року (протокол № 1).

Завідувач кафедри
Народний архітектор України, доцент

М.М. Ходан

_____
_30_ __серпня__ 2018 Р._

ВСТУП

Мета навчальної дисципліни: надання знань про особливості архітектурно-будівельної структури житлових і нежитлових (громадських і промислових) будівель та споруд, у яких поєднується системний зв'язок функціональних, конструктивних і естетичних вимог із технологією виготовлення, будівництва та експлуатації окремих конструкцій.

Завдання: вивчення дисципліни наступне:

Засвоїти як здійснюється проектування будівель і споруд та їх комплексів у відповідності з встановленими до них функціональними вимогами, об'ємно-планувальною специфікою, законами будівельної фізики та архітектурно-художньої виразності.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- загальні відомості про функціональне призначення житлових і нежитлових будівель і споруд та особливості їх об'ємно-планувальних рішень;
- загальні вимоги до будівель і споруд та їх елементів;
- основи модульної координації, уніфікації, стандартизації та типізації у будівництві;
- сучасні тенденції у розробці та удосконаленні будівельних і конструктивних систем житлових і нежитлових будівель та їх елементів;
- фізико-технічні, технологічні основи будівництва та проблеми енергозбереження будівель;
- історію світової та української архітектури;
- принципи і заходи конструювання як окремих несучих і огорожувальних елементів, так і всієї будівлі у цілому;
- особливості архітектурно-конструктивних рішень висотних будівель та покриттів із великими прогонами зальних приміщень нежитлових будівель;
- основи проектування будівель та споруд в сейсмічних районах, на підтоплюваних територіях та просідаючих ґрунтах.

вміти:

- обґрунтовано вибирати при проектуванні конструктивні та будівельні системи будівель;
- грамотно виконувати архітектурно-будівельні креслення;
- розробляти архітектурно-конструктивні рішення житлових одноквартирних будинків з використанням традиційних конструкцій;
- розробляти архітектурно-конструктивні рішення багатоквартирних житлових будинків з використанням індустріальних конструкцій;
- розробляти архітектурно-конструктивні рішення одно- та багатопверхових каркасно-панельних промислових будівель;
- виконувати теплотехнічні розрахунки огорожувальних конструкцій будівель та світлотехнічні розрахунки для забезпечення достатнього освітлення робочих місць у приміщеннях.

У процесі вивчення дисципліни студент повинен оволодіти такими компетенціями:

Компетентності соціально-особистісні:

- здатність дотримуватися встановлених нормативних показників проектування архітектурного середовища на різних рівнях організації
- здатність до роботи у команді при вирішенні важливих питань проектування архітектурного середовища

Загальнонаукові компетенції:

- вміння застосовувати на практиці основні принципи, методи та правила проектування територій;
- розуміння існуючих тенденцій в сфері проектування архітектурного середовища;
- використовувати сучасні наукові методи проектування та планування;
- пошук нових та вдосконалення загальноприйнятих концепцій при створенні нового архітектурного середовища

Інструментальні компетенції:

- розуміння сутності форм і методів планування та проектування;
- вміння використовувати існуючу проектну та нормативну бази;
- аналіз теоретичних та методичних підходів під час проектування населених пунктів

Професійні компетенції:

- здатність брати на себе відповідальність за прийняття проектних рішень, щодо вибору методів планування та форм його організації на територіальному рівні;
- висока професійна майстерність;
- здатність до навчання

Пререквізити: вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни, як: архітектурне проектування, основи містобудування, основи містобудівного аналізу, теоретичні та методичні основи архітектурного проектування.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 5	Освітньо-професійна програма другого рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр; спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»	Базова	
Кількість модулів – 2		V-й	V-й
Загальна кількість годин - 150		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5		18 год.	8
		Практичні, семінарські	
		18 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		84 год.	110 год.
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1 / 2,5

для заочної форми навчання – 1 / 14

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох-бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС.

Шкала оцінювання знань студентів за ЄКТС

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
55-64 бали	3 «задовільно»	D
50-54 бали	3 «достатньо»	E
35-49 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, презентації, метод проектної роботи.

При вивченні курсу використовуються такі методи навчання:

пояснювально-ілюстративний – знання не просто повідомляють, а пояснюють, обґрунтовують, коментують. Робиться все, щоб було менше механічного запам'ятовування, а більше розуміння сутності. Метод навчання з використанням репродуктивного засвоєння знань.

проблемний – така організація процесу навчання, основа якої полягає в утворенні у навчальному процесі пошукових ситуацій. Проблемний метод навчання розвиває активність, самостійність (проявляється у самостійному доборі прикладів, підборі задач);

проблемний виклад матеріалу – полягає в розкритті викладачем шляху пошуковий метод – викладач створює проблемну ситуацію, формує проблему, а студенти самостійно її вирішують (реалізується в самостійному виконанні вправ і завдань);

дослідницький – студенти самі, за умов проблемної ситуації, формулюють проблему і самостійно її вирішують.

Метод усного контролю – це бесіда, розповідь студента, роз'яснення. Основою усного контролю слугує монологічна відповідь студента (у підсумковому контролі це більш певний, систематичний виклад) або бесіда, під час якої викладач ставить запитання і чекає відповіді. Усний контроль, як поточний, проводиться на кожному семінарському занятті в індивідуальній, фронтальній або комбінованій формі.

Письмовий контроль – (контрольна робота, реферат) забезпечує глибоку і всебічну перевірку засвоєння, оскільки, вимагає комплексу знань і умінь студента. У письмовій роботі студенту необхідно показати теоретичні знання і вміння застосовувати їх для розв'язування конкретних практичних завдань, крім того, виявляється ступінь оволодіння професійною термінологією, уміння логічно, адекватно вирішувати конкретне практичне завдання.

Дидактичний тест (тест досягнень) – це набір стандартизованих завдань з визначеного матеріалу, який встановлює ступінь засвоєння його студентами.

Контроль набутих знань і умінь із навчальної дисципліни «Архітектурне проектування будівель і споруд у міських населених пунктах» здійснюється у три етапи: на семінарських заняттях та при перевірці виконаної студентом самостійної роботи, і завдань шляхом усного чи письмового опитування студента; під час написання змістових модулів; під час здачі заліку.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I.

Поняття про будівлі і споруди, їх види

Тема 1. Класифікація будівель і споруд та їх елементи.

Загальні відомості про будівлі і споруди. Їх класифікація. Об'ємно-планувальні та архітектурно-конструктивні елементи.

Тема 2. Основні вимоги до будинків і споруд та їх елементів

Функціональні вимоги. Вимоги надійності та конструктивної безпеки. Вимоги пожежної безпеки об'єктів будівництва. Естетичні та економічні вимоги.

Тема 3. Архітектурна кліматологія та теплова ізоляція будівель.

Кліматичні фактори та їх вплив на конструкції будівель. Принципи кліматичного районування. Будівельно-кліматичне районування території України. Енергозбереження в будівництві. Особливості теплотехнічного розрахунку неоднорідної огорожувальної конструкції. Визначення показників теплостійкості будівель.

Тема 4. Архітектурно-будівельна акустика та будівельна світлотехніка.

Основні положення акустики. Шумозахист і звукоізоляція в містах і будівлях. Основні поняття та визначення. Природне освітлення. Основи інсоляції житла.

Змістовий модуль II.

Прикладні аспекти архітектурного проектування будівель і споруд

Тема 5. Нормативно технічні основи архітектурно-будівельного проектування

Конструктивні системи будівель, будівельні системи будівель. Деформаційні шви будівель. Модульна координація розмірів при проектуванні. Правила розмірної прив'язки конструктивних елементів будівель до координатних осей.

Тема 6. Склад і порядок розробки проектної документації для будівництва

Проектна документація, її основні поняття. Загальні положення розробки проектної документації для будівництва. Стадії проектування. Основні вимоги до проектної та робочої документації. Забезпечення робіт проектною документацією.

Тема 7. Техніко-економічна оцінка проектних рішень будівництва.

Сутність та склад техніко-економічного обґрунтування проекту. Система техніко-економічних показників ефективності проекту. Методика визначення основних техніко-економічних показників проекту. Ефективність проектних рішень.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1.								
Тема 1. Класифікація будівель і споруд та їх елементи.	22	4	4	14		2		20
Тема 2. Основні вимоги до будівель та їх елементів.	14	2	2	10				20
Тема 3. Архітектурна кліматологія та теплова ізоляція будівель	14	2	2	10			2	20
Тема 4. Архітектурно-будівельна акустика та будівельна світлотехніка	14	2	2	10				20
Разом за змістовим модулем I:	64	10	10	44	86	4	2	80
Змістовий модуль II.								
Тема 5. Нормативно технічні основи архітектурно-будівельного проектування	14	2	2	10	-	2	-	20
Тема 6. Склад і порядок розробки проектної документації для будівництва.	18	4	4	10				20
Тема 7. Техніко-економічна оцінка проектних рішень будівництва	24	2	2	20			2	20
Разом за змістовим модулем II:	56	8	8	40	64	4		60
Усього годин	150	18	18	84	150	8	2	140

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гетун Г. В. Архітектура будівель і споруд. Книга 1. Основи проектування: Підручник. - К.: Кондор, - 2011 р. – 387 с.
2. Гетун Г.В. Основи проектування промислових будівель/ Гетун Г.В.-К.: КОНДОР, 2003.-210 с.
3. ДБН 360-92*. Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень. - К.: Мінбудархітектури України, 1993. -110 с.
4. ДБН А.2.2-3-97. Склад, порядок розроблення, погодження проектної документації для будівництва. - К.: Держбуд України, 1997 - 35 с.
5. ДБН В.2.2-15-2005. Житлові будинки. Основні положення. - К.: Держбуд України, 2005. - 36 с.
6. ДБН В. 1.1-12:2006. Будівництво у сейсмічних районах України. -К: Мінбуд України, 2006. - 82 с.
7. ДБН В.2.5-28-2006. Природне і штучне освітлення. - К.: Мінбуд України, 2006. - 77 с.
8. ДСТУ Б А.2.4-4:2009. Основні вимоги до проектної та робочої документації. - К.: Мінрегіонбуд України, 2009. - 68 с.
9. Маклакова Т.Г., Нанасова С.М., Шарапенко В.Г. Проектирование жилых и общественных зданий: Учеб. пособие для вузов/ Под ред. Т.Г.Маклаковой/ Маклакова Т.Г., Нанасова С.М., Шарапенко В.Г. - М.: Высш. шк., 1998.-400 с.
10. Гетун Г.В., Криштоп Б.Г. Багатоповерхові каркасно-монолітні житлові будинки/ Гетун Г.В., Криштоп Б.Г. - К.: КОНДОР, 2005. - 220с.
11. Великовский Л.Б., Гуляницкий Н.Ф., Ильинский В.М. и др. Архитектура гражданских и промышленных зданий/ Великовский Л.Б., Гуляницкий Н.Ф., Ильинский В.М, и др. Т.2. Основы проектирования. - М.: Стройиздат, 1976.-215 с.
12. Великовский Л.Б., Ильяшев А.С., Маклакова Т.Г. и др. Архитектура гражданских и промышленных зданий/ Великовский Л.Б., Ильяшев А.С., Маклакова Т.Г. и др. Т.3. Жилые здания. - М.: Стройиздат, 1983. - 239 с.
13. Шубин Л.Ф. Архитектура гражданских и промышленных зданий. Т.5. Промышленные здания/ Шубин Л.Ф. - М.: Стройиздат, 1986. - 335 с.
14. Король В.П. Архітектурне проектування житла/ Король В.П. - К.: ФЕНІКС, 2006. - 208 с.
15. Ковригин С.Д., Крышов С.И. Архитектурно-строительная акустика Коврыгин С.Д., Крышов С.И. - М.: Высшая школа, 1986. - 256 с.
16. Мхитарян Н.М. Энергосберегающие технологии в жилищном и гражданском строительстве: Монография/ Мхитарян Н.М. - К.: Наукова думка, 2000.-417 с.
17. Цимбал С.Й, Підземне будівництво: Навч. посібник/ Цимбал С.И, - К.:КНУБА, 2004. - 48 с.

Додаткова:

18. Ильинский В.М, и др. Т.2. Основы проектирования. - М.: Стройиздат, 1976.-215 с.

19. Великовский Л.Б., Ильяшев А.С., Маклакова Т.Г. и др. Архитектура гражданских и промышленных зданий/ Великовский Л.Б., Ильяшев А.С., Маклакова Т.Г. и др. Т.3. Жилые здания. - М.: Стройиздат, 1983. - 239 с.
20. Шубин Л.Ф. Архитектура гражданских и промышленных зданий. Т.5. Промышленные здания/ Шубин Л.Ф. - М.: Стройиздат, 1986. - 335 с.
21. Король В.П. Архітурне проектування житла/ Король В.П. - К.: ФЕНІКС, 2006. - 208 с.